

Utred inomhusorienteringens plats i Svensk Orientering

Bakgrund

Inomhusorientering har funnits under lång tid inom orienteringsidrotten. Från 1990-talets klubbträningar i idrottshallar har nu inomhusorienteringen alltmer tagit formen av en riktig idrott. Ett viktigt steg togs 2013 med starten av Stockholm Indoor Cup, som för första gången använde hela skolbyggnader som tävlingsarena. Därmed skapades förutsättningar för ”riktiga tävlingar”. Tävligen har växt stadigt och runt den har inomhusorienteringen i Sverige formats. Fenomenet har inte stannat vid en enskild tävling, utan numera så arrangeras inomhusorientering, eller indoor, i hela landet och lockar tusentals deltagare årligen. Tävlingar finns numera i hela landet. Totalt under säsongen 2024-2025 noterades 14 511 starter, att jämföra med exempelvis MTB-O:s cirka 2 500 starter och Skid-O:s cirka 4 000 starter (båda under säsongen 2023–2024).

Inomhusorientering, eller indoor, må ha startat som en plojaktivitet men tävlingsformen har nu blivit mogen. Med intresset har det följt ökade krav på sportslig rättvisa, kartnormer, tävlingsregler och liknande. Inomhusorienteringen är här för att stanna, och det är allt tydligare att indoor hör hemma i orienteringsidrotten.

Föreningen Stockholms Inomhusorienterare grundades 2014 med syfte att arrangera Stockholm Indoor Cup, men föreningen har också till syfte att verka för inomhusorienteringens utveckling. Utvecklingen har gått mot att inomhusorientering blir en tävlingsform inom orienteringsidrotten, och det är därför naturligt att frågan ställs: hur ska inomhusorienteringen få plats i Svensk Orientering? Vi anser därför att tiden är mogen för SOFT att utreda vilken plats inomhusorientering ska ha inom den svenska orienteringsrörelsen.

Motivering

Inomhusorientering (indoor) är en typ av orientering som är relativt ny inom Svensk Orientering. Det är en orienteringsstil som kräver hög kartläsningsförmåga, lateralt tänkande, tredimensionella analyser och hög löpkapacitet. Samtidigt är det en arena där orienteringen traditionellt aldrig har varit; inomhus. Det ger möjligheter att skapa orienteringsbanor som inte alls liknar skogens utmaningar, men som kan vara nog så krävande. Det är helt enkelt en ”ny” typ av orientering!

Likt andra nya grenar inom orienteringsidrotten tidigare (till exempel sprintorientering) har det hävdats att inomhusorientering inte är ”riktig” orientering. Inomhusorientering går förvisso inte att likställa med skogsorientering, men att hävda att det inte är en sorts orientering är, enligt vårt synsätt, fel. Inomhusorientering uppfyller alla de kriterier som finns i tävlingsreglernas första kapitel. Men, indoor är varken sprintorientering eller skidorientering, utan någon annan typ av orientering. Det behövs därför en översyn över hur inomhusorientering ska få plats inom orienteringsidrotten, inte minst för att värna om övriga distansers särarter.

Stockholms Inomhusorienterare anser, tillsammans med många andra, att inomhusorienteringen som koncept är här för att stanna. Vi anser att tävlingsformen hör hemma hos Svensk Orientering, men att det nu är dags att formalisera ramarna och hitta den rätta platsen inom förbundet. Med detta som bakgrund anser Stockholms Inomhusorienterare att det är hög tid att låta Svenska Orienteringsförbundet utreda hur inomhusorientering (indoor) ska få plats i Svensk Orientering.

Sverige bör även följa och bidra till det internationella arbetet. IOF har inrättat en arbetsgrupp för inomhusorientering, vilket är mycket positivt och Sverige bör delta aktivt. Samtidigt kommer detta inte att enskilt lösa inomhusorienteringens plats i Svenska Orienteringsförbundet, utan arbetet behöver kompletteras med egna utredningar om vad som krävs. Detta förslag till utredning står därför inte i kontrast till IOF:s arbetsgrupp, utan kompletterar pågående arbete. Det är därför naturligt att ge SOFT i uppdrag både att bevaka IOF:s arbete och att utreda på egen hand.

Bedömning

Innan inomhusorienteringen kan ta plats inom Svenska Orienteringsförbundet så ser vi att ett antal frågor behöver belysas. Nedanstående är exempel på frågor som behöver diskuteras, och som därför bör belysas i utredningen:

- Huruvida inomhusorientering är en egen gren (att jämföras med t.ex. MTB-O) eller en distans inom orienteringslöpning (att jämföras med t.ex. sprintdistans).
- Är 1 januari- 31 december en lämplig säsongsindelning, eller ska säsongen snarare utformas som skidorientering från t.ex. 1 november-31 oktober?
- Kartnorm behöver utformas, förslagsvis i samråd med internationella orienteringsförbundet.
- Regelfrågor, vilka större anpassningar behöver göras i regelverket för inomhusorientering jämfört med övriga grenar.
- Ekonomiska konsekvenser, positiva såväl som negativa
- Klassindelningen bör standardiseras.
- Vilka andra konsekvenser som inomhusorientering kan förväntas medföra, exempelvis särskilda krav på tekniska system eller regelmässiga ändringar.

Det finns givetvis fler frågor som behöver analyseras (till exempel eventuella behov av stadgeändringar), därav föreslås heller inga formella beslut om en egen gren till detta förbunds möte. Vi anser det istället bättre att låta SOFT utreda vad som krävs, för att eventuellt kunna hitta rätt plats för inomhusorienteringen vid förbundsmötet 2028.

Utredningen bör lämpligen initialt ha en ganska bred frågeställning, för att inte missa några perspektiv. Det bör vara upp till SOFT att fritt hitta det format som det anser lämpligt för utredningen, för att därmed få en så bred bild som möjligt. Stockholms Inomhusorienterare kan bistå med kontakter inom inomhusorienteringens värld av arrangörer såväl som deltagare, och deltar även gärna i utredningen själva.

En utredning förväntas i första hand kräva resurser i form av nedlagd arbetstid inom SOFTs förbundsanställda, i övrigt förväntas utredningen i sig inte medföra några väsentliga kostnader. Det står dock klart att inomhusorienteringen som koncept har ökat antalet starter på tävlingar inom orienteringsidrotten, vilket i sig medför positiva ekonomiska konsekvenser.

Förslag till beslut, yrkande

Stockholms Inomhusorienterare yrkar för att:

- **Att** låta SOFTs styrelse utreda vilken plats inomhusorienteringen ska ha inom Svenska orienteringsförbundet. Utredningen ska utgå från motionens frågor och intention.
- **Att** presentera utredningen skriftligt senast vid nästa förbundsmöte 2028, och därtill föreslå de formella beslut som krävs.
- **Att** låta SOFT föra en dialog med Internationella Orienteringsförbundet om inomhusorienteringens plats i orienteringsrörelsen och samordna svenska ståndpunkter med det internationella arbetet.

Motionen gäller:

- Orientering, alla fyra grenar
- Mountainbikeorientering
- Orienteringslöpning
- Precisionsorientering
- Skidorientering

Namn och förening

Stockholms Inomhusorienterare

Genom styrelsen:

Assar Hellström, ordförande

David Hector, kassör

Jonas Rinnbäck, sekreterare